

240524

Nya Rya

Jan Karlsson

Gryaab AB, Box 8984, 402 74 Göteborg, [031-64 74 00](tel:031-647400), gryaab.se

Lägesrapport Nya Rya

Styrelsemöte 2024-06-13

Rapporten beskriver status i projekt Nya Rya, utredningsfasen. I utredningsfasen hanteras dimensionering för framtida belastning, skärpta utsläppsvillkor, lokalisering, fastighetsförvärv, kostnadsuppskattning, finansiering, risker, tillstånd bland mycket annat. Utredningen ska redovisas i år och utgöra underlag för ställningstagande och investeringar för ett framtida Ryaverk med tidshorisonten 2055–2070.

Under hösten 2020 fastställde Gryaabs styrelse utvalda förutsättningar för Nya Rya.

I förstudien för Nya Rya ingår inte att utreda en eventuell läkemedelsrening. En eventuell läkemedelsrening ingår inte heller i kostnadskalkylen för Nya Rya.

Status

Programarbetet för Nya Rya är inne på sitt fjärde år och det sista året för förstudiefasen. Målet är att påbörja förprojektering Nya Rya i början av 2025.

Under hösten 2024 kommer förstudien inklusive kostnadskalkyl färdigställas avseende Rya 1 och Rya 2. Förslag på förändringar i omfattning eller utförande, inriktning till förprojekteringsfasen, tas fram för beslut i styrgrupp. Utredning om att leda vattnet från Rya 2 till befintlig skivfilteranläggning genomförs. Behovet av kapacitet på Rya 2 kommer att definieras utifrån behovet av kommande ombyggnader på Rya 1. Förstudien kommer att presenteras för styrelsen i slutet av året. Förstudie för AGS-anläggning i demoskala ska färdigställas.

Gryaabs styrelse godkände i juni 2023 investering av förprojektering av pumpstation IN. Förprojektering Pumpstation IN påbörjades under augusti månad 2023 och planeras färdigställas i mitten av 2025.

För att öka kapaciteten på Ryaverket ska nuvarande reningsverk uppgraderas genom ombyggnader på befintlig anläggning samt en utbyggnad med nya anläggningar. De nya anläggningarna avses att byggas på fastigheten Rödjan 727:4 vilken ägs av Göteborgs Hamn och som Gryaab arrenderar idag och Sannegården 734:9 som ägs av Exploateringsförvaltningen i Göteborgs stad. Dialog med Göteborgs Hamn respektive Exploateringsförvaltningen avseende eventuella fastighetsförvärv fortskrider enligt plan.

En formell ansökan har lämnats in till Exploateringsförvaltningen avseende förvärv av Rödjan 727:38, som Gryaab har tomträtt på idag. Gryaab har fått ett positivt besked angående att kunna förvärva fastigheten. Exploateringsförvaltningen har lämnat en offert på 50 miljoner kronor.

Exploateringsförvaltningen vill att Gryaab tar ställning till ett enhetligt beslut för alla bolagets fastigheter där Gryaab antingen arrenderar, innehar tomträtt eller äger fastigheterna som bolaget har verksamhet på i ryahamnsområdet. Bolagets ståndpunkt i denna fråga utreds inför eventuella förvärv.

Exploateringsnämnden tilldelade Gryaab markanvisning avseende Sannegården 734:9 den 22 april 2024.

Ambitionen är att eventuella fastighetsförvärv ska vara möjliga genomföra under 2025.

Verktyg för simulering av avgiftsprognoser har tagits fram. Simulering av avgiftsprognoser påbörjades under 2023.

Projektgenomförande, teknik

Dimensionerande inkommande flöden är viktiga indata för att kunna dimensionera den nya anläggningen på rätt sätt. Flödesprognoser för 2055 och 2070 togs fram tillsammans med ägarkommunerna under 2021. Under första halvan av 2023 har dessa flödesprognoser uppdaterats. Ny uppdatering av flödesprognos genomförs 2026 alternativt 2027. Dimensionerande flöden består av förutom flöden från flödesprognoser

för 2055 och 2070 av ett tillägg i kapacitet för eventuellt kunna ansluta ytterligare två kommuner i framtiden. Flödesprognoserna har fastställts av ägarkommunerna på möte med Teknisk och ekonomisk delegation (TED).

Utbyggnad av processanläggning omfattar både befintlig och ny processanläggning. Gryaab utredde först fyra olika processalternativ vid tre olika flöden. Fokus var att ta fram och utvärdera olika processlösningar, så att bästa möjliga teknik uppnås med avseende på fastställda flöden och de förväntade reningskraven. Gryaab har även genomfört ett antal pilottester för att få kunskap om nya tekniker, drifterfarenheter, underhållsbehov, kemikaliebehov med mera samt att verifiera reningsresultat utifrån vårt inkommande avloppsvatten.

Inriktningen för det fortsatta arbetet avseende processlösning fastställdes under kvartal fyra 2021 där tre av de ursprungliga fyra processalternativen utreddes vidare. Inriktning avseende processval för beslutades i mars 2023 och innebar att förstudien gick vidare med AGS och MBR. Förutsättningarna för processvalen, AGS och MBR, presenterades för styrelsen den 11 december 2023. Styrelsen beslutade den 2 februari 2024 om bästa möjliga teknik för Rya 2 inom ramen för ansökan om nytt miljötillstånd.

Gryaab utreder även åtgärder för att förbättra vår nuvarande anläggning.

Upphandling av samverkansentreprenör

Marknadsdialog med samverkansentreprenörer har genomförts i avsikt att få insikt om hur en anbudsförfrågan ska formuleras för att uppfylla våra krav och behov. Planen är att upphandla en samverkansentreprenör för hela utbyggnaden av Nya Rya.

Samverkansentreprenad innebär att entreprenaden utförs i samverkan mellan upphandlad entreprenör och Gryaab med öppna böcker.

Preliminär tidplan för upphandling

- Publicering av förfrågningsunderlag, kvartal 2 2024
- Anbudsöppning, kvartal 3 2024
- Kontraktsskrivning, kvartal 4 2024

Kontraktet avser en tidig fas av samverkan, konsultation avseende t.ex. kostnadskalkyler, tidplan samt byggbarhet med optioner på fortsatt arbete. Gryaab förbinder sig inte att gå vidare i en detaljprojekterings- eller genomförandefas. Det kommer också vara villkorat med t.ex. att Gryaab har erhållit erforderliga beslut från ägare och styrelse samt erforderliga myndighetsbeslut.

Tillståndprocess

Kapacitetsutveckling av Ryaverket innebär att Gryaab måste ansöka om ett nytt miljötillstånd för Ryaverket för verksamhet efter 2036. Ansökan om tillstånd till fortsatt och utökad verksamhet vid avloppsreningsverket lämnades in till mark- och miljödomstolen i Vänersborg den 16 maj 2024. Målet är att ansökan om nytt miljötillstånd ska ha vunnit laga kraft 2026. Det finns i dagsläget inget som tyder på att målet inte skulle kunna hållas och det finns en tidsmarginal på cirka sex månader.

Ansökan om tillstånd för grundvattensänkning i samband med byggandet av en ny pumpstation lämnades in till mark och miljödomstolen den 22 december 2023. Målet är att ansökan för grundvattensänkning ska ha vunnit laga kraft i början av 2025. Det finns i dagsläget inget som tyder på att målet inte skulle kunna hållas och det finns en tidsmarginal på cirka 6-9 månader.

Stadsbyggnadskontoret har påbörjat arbetet med en detaljplaneändring över området för den nya processarean samt delar av befintlig anläggning. Målet är att detaljplaneändringen ska ha vunnit laga kraft 2025. Det finns i dagsläget inget som tyder på att målet inte skulle kunna hållas och det finns en tidsmarginal på cirka 1 år.

Anmälan om vattenverksamhet för anläggande av dammar för flytt av salamander kommer att lämnas in till länsstyrelsen.

Beslutsprocessen

Inriktningsbeslut

Styrelsen fattade inriktningsbeslut i maj 2022. Inriktningsbeslutet innebär att Gryaab ska utöka kapaciteten på Ryaverket så att bolaget når förväntade reningskrav i nuvarande miljötillstånd genom att bygga nya anläggningsdelar på angränsade mark och att anpassa processen i dagens verk. Kapacitetsutvecklingen ska vara färdig till 2036 då det nya

miljötillståndet tas i anspråk. Investeringskostnaden ska till 10 % finansieras med ett ovillkorat aktieägartillskott beräknat utifrån kommunens ägarandel i Gryaab och resterande del ska lånas av Göteborgs Stads koncernbank.

Delägarkommunerna har tagit ställning till och tillstrykt inriktningsbeslutet.

Uppdrag från Lerums kommun

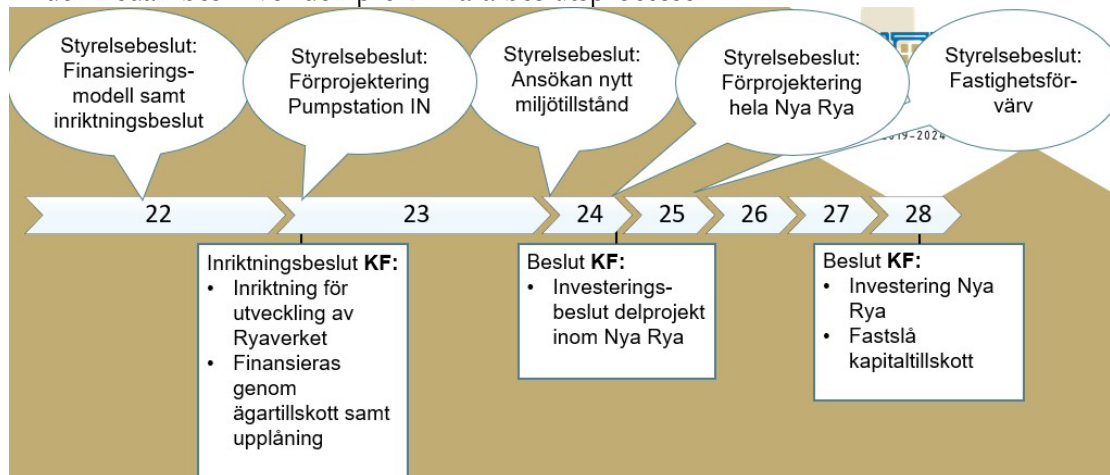
I samband med att Lerums kommun tog beslut om ställningstagande avseende inriktningsbeslut gällande investering av kapacitetsutveckling av Ryaverket fick Gryaab följande uppdrag: Kommunfullmäktige hemställer till Gryaab att aktivt arbeta för att finna sätt att minimera påverkan för taxekollektivet i allt fortsatt arbete gällande investering av kapacitetsutveckling av Ryaverket. Under denna rubrik redovisas Gryaabs arbete med uppdraget.

Vid utvärdering av processval för den nya anläggningen utvärderades olika reningsprocessalternativ med hjälp av en hållbarhetsbedömning. Kostnader såsom till exempel investeringskostnad, kostnader för kemikalier, energi, drift- och underhållskostnader var en faktor i hållbarhetsbedömningen.

Även ansökan om nytt miljötillstånd utgör en avvägning utifrån bland annat kostnader. De villkor som Gryaab avser att gå in med i ansökan om nytt miljötillstånd baseras på bl.a. förväntade reningskrav från myndigheter till en rimlig kostnadsnivå. Gryaab utreder även en etappvis utbyggnad som tar hänsyn till kommande befolkningstillväxt.

Tidplan beslutsprocess

Bilden nedan beskriver den preliminära beslutsprocessen.

2024: Beslut om förprojektering Nya Rya, styrelse

2024: Beslut inför inriktningsbeslut genomförande pumpstation IN, Styrelse (beslut av principiell beskaffenhet).

2025: Inriktningsbeslut om genomförande pumpstation IN, KF tar ställning

2025: Beslut om genomförande pumpstation IN, Styrelse

2025: Beslut om fastighetsförvärv, preliminärt styrelse

2028: Beslut om genomförande av Nya Rya samt beslut om kapitaltillskott (Styrelse beslut av principiell beskaffenhet)

2028: Beslut om genomförande av Nya Rya samt beslut om kapitaltillskott (KF tar ställning till beslutet)

Risker

En plan för riskanalyser under utredningsfasen för Nya Rya samt för förprojekteringsfasen för delprojekt pumpstation IN är framtagen. Planen omfattar projektrisker, processrisker och arbetsmiljörisker.

Projektriskanalys syftar till att identifiera och värdera hot och möjligheter som kan uppkomma under projektets gång. Uppföljning och uppdatering av projektriskanalys

genomförs löpande under förstudiefasen. Vid uppföljning görs en genomgång av fastställda åtgärder för identifierade risker. Projektet arbetar löpande med åtgärderna för att minska de risker som bedömts höga.

Uppföljande projektriskanalys för Nya Rya genomfördes den 8 september 2023. Projektriskanalys delprojekt pumpstation IN, förprojektering, genomfördes den 31 oktober 2023.

Projektriskanalys förstudie Nya Rya, hög risk

Gryaab har bedömt följande risker som höga:

- Krav på läkemedelsrening blir en del av Nya Rya utifrån avloppsdirektivet. – Gryaab följer utvecklingen på EU nivå och nationell nivå. Invänta besked och hantera risken om den faller ut.
- Att det uppstår oenighet kring definitionen av ”bästa möjliga teknik” - Omvärldsbevakning avseende villkor och teknik är framtagen. Strategiarbete kring ansökan nytt miljötillstånd är genomfört
- Att Gryaab skulle få högre krav i sitt nya miljötillstånd än som bedömts rimligt i ansökan – Förankra föreslagna villkor med styrelse.
- Att Nya Rya ska försenas på grund av ansökan om artskydd avseende salamandrar.- Artskyddsutredning är genomförd och ny lokalisering är framtagen.

Projektriskanalys förprojektering pumpstation IN, hög risk

Gryaab har bedömt följande risk som hög:

- Att den befintliga anläggningen påverkas under byggskedet. - Risken beaktas redan under projektering av pumpstation IN

Tidplan

- Samråd ny detaljplan under kvartal 3 2024.
- Färdig utredning, förstudie, år 2024.
- Förankring av beslut, förprojektering Nya Rya, kvartal 4 2024.

Ekonomi

Budget 2024: 26,0 miljoner kronor.

Budget till och med april 2024: 14,9 miljoner kronor.

Utfall till och med april 2024: 10,6 miljoner kronor.

Skillnaden mellan budget och utfall beror på en viss förskjutning av arbetet utifrån budget. Förskjutningen kommer dock inte påverka färdigställandet av förstudien.